

معرفی کتاب

برنامه توسعه راهبردی شهر قزوین تا سال ۱۴۱۰

جهان توسعه یافته، را کسب نمایند. در عین حال خوشبختانه مردم و مسئولان ما، به واسطه کمال جویی خاصی که به آن باور دارند، همیشه خواهان وجود شهرهایی هستند که در شأن ملت ایران باشند. به همین علت و بعد از ناامیدی از برنامه‌های سنتی شهرسازی در ایران، به انواع دیگری از شیوه‌های برنامه‌ریزی شهری روی آورده‌اند که از جمله آنها برنامه‌ریزی توسعه راهبردی شهری است.

استراتژی توسعه شهری، فرایند تهیه چشم‌انداز توسعه بلندمدت یک شهر است که بر اساس آن برنامه‌های اقدام یا اجرایی (Action Plan) در مقیاس‌های کوتاه و میان‌مدت تهیه می‌شوند. برنامه توسعه راهبردی شهر قزوین نیز به طور اصولی، مبتنی و برآمده از فرایند چشم‌اندازسازی برای توسعه بلندمدت به پیش رفته است. لذا چشم‌اندازهای بدست آمده نه تنها آینده شهر را به شکلی کل‌نگر رقم می‌زنند بلکه به نظر می‌رسد که با پیشرفت در اجرای برنامه‌ها و طرح‌های حاصل روز به روز پیوند بین مردم و مدیریت شهری نزدیک‌تر و مستحکم‌تر خواهد شد. امری که باید به اندازه اصل برنامه برای آن اهمیت قابل باشیم؛ زیرا برای اولین بار در دوران معاصر توسعه شهری در ایران، «سرمايه‌های عظیم اجتماعی» موجود ولی بلااستفاده در این حوزه خاص را، متمرکز نموده و در جهت اهداف بلندمدت مورد توافق همه ذی نفعان به کار می‌گیرد. اگر برنامه توسعه راهبردی قزوین هیچ دستاوردی جز همین پدیده نادر در شهرسازی ما نداشته باشد، باید آن را یک موفقیت بزرگ و استثنایی در این حوزه تلقی کنیم.

کتاب «برنامه توسعه راهبردی شهر قزوین» اولین کتابی است که، ضمن معرفی روش نسبتاً تازه برنامه‌ریزی راهبردی (استراتژیک) شهری و فرایند و ویژگی‌های آن، یک نمونه موردی انجام شده با استفاده از این نوع برنامه‌ریزی در ایران را نیز ارائه داده است. در این کتاب ابتدا توضیح مختصری در مورد مقایسه بین طرح‌های جامع و برنامه‌های توسعه راهبردی داده شده و سپس نمونه‌هایی از فرایند انجام این نوع برنامه‌ریزی در کشورهای دیگر جهان عرضه شده است. در نهایت و با توجه به شرایط بومی شهرداری‌ها در ایران، برنامه توسعه راهبردی شهر قزوین، از مرحله تدوین چشم‌اندازهای توسعه بلندمدت تا سطح نمونه برنامه‌های اجرایی را در بر گرفته است که از این نظر نیز در ایران بی‌نظیر است.

مؤلفین:

دکتر ناصر براتی و مهندس محمدرضا سرداری
انتشارات نوآوران دانشگاه پارسه
چاپ اول: اسفندماه ۱۳۸۸

انسان پس از هزاران سال حیات پرفراز و نشیب و کسب تجربیات ارزشمند سرانجام کمال خود را در الگوی «زیست در فضای شهری» یافت. شهر تا آنجا در زندگی انسان اهمیت یافت که به معیار کمال و تمییز جوامع توسعه یافته، در ابعاد کمی و کیفی، از سایر جوامع تبدیل شد. برخی از جوامع با دستیابی به سطوح بالاتری از شهرسازی، شهرنشینی و مدیریت شهری بر سایر ملت‌ها تفوق یافتند و جایگاه منحصر به فردی برای خود در تاریخ بنا کردند. جایگاهی ابدی که برای دیگر ملت‌ها غیرقابل دسترسی است. شهر، مدینا یا مدینه و شایستگی زندگی در آن تمدن نام گرفت و ملت‌های مختلف بر سر رسیدن به مراتب بالاتری از آن به رقابت با یکدیگر پرداختند.

کشور ما ایران، به تأیید تاریخ بشری، از طلایه‌داران تمدن بشری بوده است. هرچند در دوران جدید ما از جوامع دیگر در این عرصه جا مانده‌ایم. شهرهای ما در شرایط حاضر نه عظمت و هماهنگی با طبیعت و فرهنگ غنی ملی و بومی خود را حفظ کرده‌اند و نه توانسته‌اند معیارهای شهرهای مدرن امروزی، در